

पाठ 5 वयम पठामः

I पाठ का हिन्दी अनुवाद :-

किम् युवाम् धावथः ? व-या तुम दोनों दौड़ रहे हो ?

आम्, आवाम् धावावः । हाँ, हम दोनों दौड़ रहे हैं ।

किम् यूयम् धावथ ? व-या तुम सब दौड़ रहे हो ?

आम्, वयम् धावामः । हाँ, हम सब दौड़ रहे हैं ।

किम् त्वम् पठसि ? व-या तुम पढ़ रही हो ?

आम्, अहम् पठामि । हाँ, मैं पढ़ रही हूँ ।

किम् त्वम् लिखसि ? व-या तुम लिख रहे हो ?

आम्, अहम् लिखामि । हाँ, मैं लिख रहा हूँ ।

युवाम् कुत्र गच्छथः ? तुम दोनों कहाँ जा रही हो ?

आवाम् बहिः गच्छावः । हम दोनों बाहर जा रही हैं ।

किम् युवाम् खेलथः ? व-या तुम दोनों खेल रहे हो ?

आम्, आवाम् खेलावः । हाँ, हम दोनों खेल रहे हैं ।

किम् यूयम् खेलथ ? व-या तुम सब खेल रहे हो ?

आम्, वयम् खेलामः । हाँ, हम सब खेल रहे हैं ।

यूयम् कुत्र गच्छथ ? तुम सब कहाँ जा रहे हो ?

वयम् तत्र गच्छामः । हम सब वहाँ जा रहे हैं ।

किम् यूयम् पठथ ? व-या तुम सब पढ़ रहे हो ?

आम्, वयम् पठामः । हाँ, हम सब पढ़ रहे हैं ।

किम् यूयम् लिखथ ? व-या तुम सब लिख रहे हो ?

नहि, वयम् न लिखामः । नहीं, हम सब नहीं लिख रहे हैं ।

किम् यूयम् प्रातः नमथ ? व-या तुम सब सुबह प्रणाम करते हो ?

आम्, वयम् प्रातः नमामः । हाँ, हम सब सुबह प्रणाम करते हैं ।

किम् यूयम् सायम् नमद्य ? व-या तुम सब शाम को प्रणाम करते हैं।
 आम् वयम् सायम् अपि नमामः । हाँ, हम सब शाम को भी प्रणाम करते हैं।

किम् यूयम् हसद्य ? व-या तुम सब हँस रहे हो ?
 वयम् हसामः । हम सब हँस रहे हैं।

किम् यूयम् वदद्य ? व-या तुम सब बोलते हो ?
 आम् वयम् वदामः । हाँ, हम सब बोलते हैं।

II

शब्दार्थः :-

युवाम् - तुम दोनों

आवाम् - हम दोनों

यूयम् - तुम सब

वयम् - हम सब

पठवः - (हम दोनों) पढ़ते / पढ़ती हैं।

पठामः - (हम सब) पढ़ते / पढ़ती हैं।

पठवः - (तुम दोनों) पढ़ते / पढ़ती हो।

पठवः - (तुम सब) पढ़ते / पढ़ती हो।

गच्छद्य - (तुम सब) जाते / जाती हो।

गच्छामः - (हम सब) जाते / जाती हैं।

कुरुद्य - (तुम सब) करते / करती हो।

क्रीडामः - (हम सब) खेलते हैं।

अपि - भी

वदिः - बाहर

न - नहीं

III क्रियापद पूरे कीजिए और वाक्य को लिखिए -

सुवाम् हसद्यः

यूयम् हसद्यः

आवाम् नमावः

वयम् नमामः

युवाम् वाचद्यः

यूयम् वाचद्यः

आवाम् क्रीडावः

वयम् क्रीडामः

IV [आम् अथवा नाहि] उचित पद से रिक्त स्थान भरिए -

(क) किम् यूयम् हसद्यः ?

नाहि, वयम् न हसामः।

(ख) किम् यूयम् पठद्यः ?

नाहि, वयम् न पठामः; वयम् लिखामः।

(ग) किम् यूयम् सत्यम् वदद्यः ?

आम्, वयम् सत्यम् वदामः।

(घ) किम् यूयम् वाचद्यः ?

आम्, वयम् वाचदामः।

V

लेट्टुलान्चन में बदलकर वाक्य पुनः लिखिए

(क) त्वम् हससि ।

ब.व. यूयम् हसथ ।

(ख) अहम् हसामि ।

ब.व. वयम् हसामः ।

(ग) सः धावति ।

ब.व. ते धावन्ति ।

(घ) त्वम् खेलसि ।

ब.व. यूयम् खेलथ ।

(ङ) अहम् खादामि ।

ब.व. वयम् खादामः ।

VI

कोष्ठक में दिए गए उचित क्रियापद से वाक्य की पूर्ति कीजिए ।

(क) त्वम् नमसि । (नमति, नमसि, नमथः)

(ख) अहम् पठामि । (पठति, पठामि, पठसि)

(ग) ते गच्छन्ति । (गच्छति, गच्छतः, गच्छन्ति)

(घ) यूयम् खादथ । (खादथः, खादथ, खादन्ति)

(ङ) वयम् खेलामः । (खेलामः, खेलामुः, खेलन्ति)

(च) वयम् लिखामः । (लिखामि, लिखामुः, लिखन्ति)

VII

परर-पर मेल कीजर

1.

(क) आम	(i) व-अ	(घ)
(ख) नदि	(ii) वृदां	(ङ)
(ग) नृ	(iii) सवरे	(च)
(घ) किम्	(iv) वदां	(जा)
(ङ) कुष	(v) नदीं	(ख)
(च) प्रातः	(vi) दां	(क)

2.

(क) आवाम्	(i) वदसि	(जा)
(ख) वयम्	(ii) वदत्रः	(च)
(ग) त्वम्	(iii) वदावः	(क)
(घ) अहम्	(iv) वदामः	(ख)
(ङ) यूयम्	(v) वदामि	(घ)
(च) युवाम्	(vi) वदथ	(ङ)